

Bijlage 1: voorgestelde beantwoording VNG-vragenlijst regionale samenwerking

Inhoud:

1. In hoeverre is er een gedeelde visie in de regio over wat er op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau dient te worden ingekocht en georganiseerd?

Taak	Niveau (lokaal, regionaal of bovenregionaal)	Status (nog geen opvatting, intentie, gedeelde afspraak)
Organisatie eerste lijn	Lokaal/subregionaal	Intentie
Ambulante hulp	Generalistisch: lokaal/subregionaal Specialistisch: subregionaal; regionaal voor financieel risicovolle deeltaken	Intentie
Pleegzorg	Subregionaal; regionaal voor financieel risicovolle deeltaken	Intentie
Residentieel (niet GGZ en VB)	Subregionaal; regionaal voor financieel risicovolle deeltaken; mogelijk bovenregionaal voor hoogspecialistische hulp	Intentie
Crisisopvang	Regionaal	Intentie
Specifieke jeugdhulp voor VBgroep (niet eerstelijns)	Subregionaal; regionaal voor financieel risicovolle deeltaken	Intentie
Specifieke jeugdhulp voor jeugdGGZ-groep (niet eerstelijns)	Subregionaal; regionaal voor financieel risicovolle deeltaken	Intentie
Jeugdbescherming	Regionaal	Intentie
Jeugdreclassering	Regionaal	Intentie
Meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling	Regionaal	Intentie
Jeugdzorgplus	Regionaal; mogelijk bovenregionaal vanwege hoogspecialistische en financieel risicovolle taak	Intentie

De colleges van B&W van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid hebben de intentie uitgesproken om bovenstaande schaalkeuze richtinggevend te laten zijn voor de uitwerking van een inhoudelijk ontwerp, sturingskader en daaruit (mogelijk) volgend de concept-beleidsplannen en –verordeningen. De colleges zullen hun gemeenteraden vragen voor de zomer van 2013 in te stemmen met deze intentie. De 17 gemeenteraden besluiten definitief over samenwerking bij het vaststellen van de beleidsplannen en –verordeningen in het laatste kwartaal van 2013.

Uitgangspunt bij het bepalen van de schaalkeuze voor de verschillende jeugdopgaven, is dat jeugdzorg dichtbij kinderen en gezinnen wordt uitgevoerd, in buurten/wijken. Daar waar elk van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid dit niet zelf lokaal kan organiseren, wordt samenwerking gezocht met andere gemeenten voor onder andere het waarborgen van kwaliteit en beschikbaarheid van zorg en het spreiden van financiële risico's. Het eerst aangewezen schaalniveau van samenwerking is de eigen subregio (Alblasserwaard/Vijfheerenlanden, Drechtsteden en Hoeksche Waard). Immers, in het (gebiedscongruente) samenwerkingsverband op subregionaal niveau wordt een integrale aanpak van het sociale domein (onder andere de verschillende decentralisaties) georganiseerd. Daar waar ook het subregionale schaalniveau niet volstaat om kwaliteit en beschikbaarheid van zorg te garanderen en financiële risico's te spreiden, wordt samenwerking gezocht op de schaal van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Dit geldt in elk geval voor de jeugdopgaven waarvoor gemeenten wettelijk verplicht worden regionaal samen te werken. Overigens houden we de mogelijkheid open om voor een aantal hoog-specialistische en financieel hoog-risicovolle jeugdopgaven bovenregionale samenwerking te zoeken; bijvoorbeeld met andere regio's in de provincie Zuid-Holland (we zijn oriënterend in gesprek met Midden-Holland en Holland Rijnland) of zelfs landelijk.

Duidelijk mag zijn dat voor de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid samenwerking op verschillende schaalniveaus aan de orde is. Bij de beantwoording van de volgende vragen zullen wij zoveel mogelijk uitgaan van de jeugdopgaven die we op de schaal van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid willen organiseren. Voordat we daartoe overgaan willen we u eerst informeren over de samenwerking van de gemeenten in hun subregio's. Zoals uit de tabel blijkt, hebben de gemeenten de intentie uitgesproken om een substantieel deel van de jeugdopgaven op dit schaalniveau te organiseren om een integrale aanpak (1-gezin-1-plan) binnen het sociale domein te waarborgen.

In de subregio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden is de projectorganisatie 'Samenwerking in Participatie' opgericht. Binnen deze projectorganisatie werken de gemeenten, Regionale Sociale Dienst en sociale werkvoorziening (Avelingengroep) samen om de transities op het gebied van participatie, AWBZ en jeugd vorm te geven en te implementeren. De projectorganisatie richt zich op de samenhang tussen deze transities, vanuit de thema's lokale verankering, toegang, opdrachtgever en opdrachtnemerschap, sturing, resultaatmeting en monitoring van het gebruik van voorzieningen en een integrale aanpak van multi-problem gezinnen. Daarbij wordt ook ingezet op de samenhang met thema's als passend onderwijs, de doorontwikkeling van het CJG en andere ontwikkelingen in het sociale domein.

In deze subregio werken de 6 gemeenten al langer samen in juridisch geborgde verbanden, te weten: de gemeenschappelijke regeling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, de Arbeidsmarktregio, de Regionale Sociale Dienst, Avelingengroep, Wmo, jeugd (CJG) en onderwijs.

In de subregio Drechtsteden is een ambtelijke programmaorganisatie opgericht als gezamenlijk organiserend vermogen voor de (aanstaande) gemeentelijke opgaven op het gebied van jeugd, delen van de AWBZ, en ontwikkelingen in het domein van werk en inkomen. In mei 2013 wordt een sociaal-maatschappelijk bestuursakkoord gesloten voor het sociale domein, op basis waarvan de gemeenten willen samenwerken aan beleid en samenhang in de beleidsuitgangspunten van de afzonderlijke decentralisatieopgaven, organisatie van de werkprocessen en financiering van de decentralisatieonderdelen.

In deze subregio werken de 6 gemeenten al langer samen in het juridisch geborgde verband van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

In de subregio Hoeksche Waard wordt samengewerkt binnen het sociale domein. Hieronder vallen niet alleen de drie grote decentralisaties, maar ook passend onderwijs, de kanteling (Wmo) en verdere sociale ontwikkelingen. Gezamenlijk is een projectopdracht en de visie 'sociaal domein' opgesteld. Na consultatie van partners, wordt de visie vastgesteld door de gemeenteraden. Onder leiding van een projectleider sociaal domein wordt op belangrijke thema's zoals 1-gezin-1-plan, toegang, inkoop, kwaliteit etc. samengewerkt.

In deze subregio werken de 5 gemeenten al langer samen in het juridisch geborgde verband van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard.

De drie subregio's zullen elk het ministerie van BZK informeren dat de eigen subregio het congruente samenwerkingsverband binnen het sociale domein is. Voor de taken waarvan in bovenstaande tabel is aangegeven dat deze regionaal worden ingekocht en georganiseerd, gaan we uit van samenwerking van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid.

2. Welke innovaties op het terrein van jeugd (of ook in samenhang met andere decentralisaties?) vinden in uw regio plaats vooruitlopend op de overgang van de bestuurlijke verantwoordelijkheid per 1/1/2015?

In samenwerking met de provincie wordt geëxperimenteerd met jeugdzorg op verwijzing van in plaats van na indicatie door Bureau Jeugdzorg. Daarnaast voeren we een aantal pilots uit waarin we onze visie op zorg voor jeugdigen ten uitvoer brengen:

- pilot VOLG en triage: 1 gezin, 1 plan en 1 budget voor 50 multiproblem-gezinnen;
- pilot Kinder- en jeugd diagnostiek en consultatieteam voor 50 casussen;
- pilot 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur door samenwerking van CJG en Passend onderwijs.

Verder verkennen we de mogelijkheid van een regionale pilot waarin we onze visie op zorg voor jeugdigen specifiek voor de opgave jeugdbescherming in de praktijk willen brengen.

Ook lokaal en subregionaal zijn verschillende pilots in voorbereiding om de visie op zorg voor jeugdigen in de praktijk te brengen en de gewenste cultuurverandering te bevorderen.

3. Is continuïteit van zorg een gespreksonderwerp met de huidige financiers en uitvoerders?

Ja, zowel met zorgverzekeraars, zorgkantoor als provincie voeren we verkennende gesprekken over dit onderwerp. Daarnaast voert de DoeTank¹ het gesprek over het opvangen van onderlinge frictie. Ook voeren we bovenregionaal overleg met Bureau Jeugdzorg en enkele aanbieders van hoogspecialistische residentiële zorg (zoals jeugdzorgplus), over continuïteit.

4. In hoeverre wordt er gewerkt aan inhoudelijke afspraken over samenwerking op / samenhang met aanpalende beleidsterreinen (onderwijs, veiligheid, werk e.d.)?

Zoals we hebben aangegeven in ons antwoord op vraag 1, heeft elke subregio in Zuid-Holland Zuid een integrale aanpak van het sociale domein georganiseerd, waarin inhoudelijke afspraken over samenwerking op en samenhang met aanpalende beleidsterreinen worden gemaakt. Naast de 3 decentralisaties gaat het daarbij onder andere om passend onderwijs, openbare geestelijke gezondheidszorg, maatschappelijke opvang, werk en inkomen. Daarnaast zijn c.q. worden er inhoudelijke afspraken gemaakt over samenwerking op / samenhang met jeugdgezondheidszorg, volksgezondheid, leerplicht (ondergebracht bij de gezamenlijke Dienst Publieke Gezondheid en Jeugd) en veiligheidshuis (ondergebracht bij de Veiligheidsregio ZHZ).

5. Hoe wordt gewerkt aan het opbouwen van expertise van gemeentelijke bestuurders en ambtenaren in uw regio?

Instellingen en cliëntenorganisaties organiseren regelmatig bijeenkomsten en werkbezoeken. Daarnaast organiseren we regionaal en subregionaal kennisateliers en (werk)conferenties waar alle betrokkenen met elkaar in gesprek gaan om zich te verdiepen en input te genereren voor visie, ontwerp, sturingskader en beleidsplan. Verder werken we momenteel aan een voorstel voor een serviceorganisatie voor de uitvoering van de inkoop; hiervoor maken we gebruik van de expertise van de huidige financiers.

Governance:

1. Wat is uw visie op het terrein van samenwerking tussen gemeenten en op welke manier wordt samengewerkt? Meer in het bijzonder:
 - a. Is er een gedeelde visie en plan van aanpak met een planning tot aan de transitie, inclusief financiële, personele planning?

We hebben een gedeelde regionale visie en plan van aanpak met planning voor de voorbereidingen op de transitie en transformatie. Momenteel wordt een voorstel uitgewerkt voor de voorbereiding van de inkoop van zorg door een serviceorganisatie in 2014. Dit wordt ter besluitvorming aan de 17 gemeenteraden voorgelegd.

- b. Hebben de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten ingestemd met de wijze van samenwerking en de samenwerkingsstructuur?

De gemeenteraden hebben ingestemd met de regionale voorbereidingen op de decentralisatie Jeugd die moeten leiden tot een gezamenlijke visie, ontwerp en schaalkeuze. De gezamenlijke visie is inmiddels vastgesteld. De 17 gemeenteraden in Zuid-Holland Zuid worden gevraagd voor de zomer van 2013 in te stemmen met de intentie om de in de tabel bij vraag 1 ('Inhoud') weergegeven schaalkeuze richtinggevend te laten zijn voor de uitwerking van een inhoudelijk ontwerp, sturingskader en daaruit volgend de concept-beleidsplannen en –verordeningen. De 17 gemeenteraden besluiten definitief over samenwerking bij het vaststellen van de beleidsplannen en –verordeningen in het laatste kwartaal van 2013.

¹ De DoeTank bestaat uit een groep van bestuurders van instellingen en vertegenwoordigers van cliëntenorganisaties die de 17 gemeenten adviseert over het inhoudelijk ontwerp en input levert voor het sturingskader.

- c. Zijn er afspraken over de doelstelling/opdracht van de samenwerking, bijvoorbeeld alleen beleidsvoorbereidend of ook uitvoeringsaspecten (inkooporganisatie)?

Per jeugdzorgopgave zijn richtinggevende uitspraken gedaan over het schaalniveau van uitvoeringsregie, inkoop, beleid en voorwaardenstellend beleid. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 1.b ('Governance') wordt momenteel een voorstel uitgewerkt voor de voorbereiding van de inkoop van zorg in 2014 door een serviceorganisatie.

- d. Is de samenwerking juridisch geborgd?

Nee, we hebben afgesproken dat de vorm/structuur volgt uit de inhoud. We vragen de 17 gemeenteraden een besluit hierover te nemen in het vierde kwartaal van 2013.

Overigens is de huidige subregionale samenwerking geborgd in juridisch geborgde verbanden; deze hebben we beschreven in ons antwoord op vraag 1 ('Inhoud').

2. Op welke manier is er een overleg met maatschappelijke partners, waaronder in ieder geval:
- (Passend) onderwijs: lokaal/subregionaal in Lokale/Regionale Educatieve Agenda's; in 1 pilot participeert het passend onderwijs van 1 van de 3 subregio's in Zuid-Holland Zuid; daarnaast neemt een vertegenwoordiger vanuit het onderwijs deel aan de DoeTank.
 - Raad voor de Kinderbescherming: neemt deel in het regionale ontwerpproces, via de DoeTank en participeert in pilots.
 - Jeugdzorgaanbieders: nemen deel in het regionale ontwerpproces, via de DoeTank en participeren in pilots.
 - bureau jeugdzorg: neemt deel in het regionale ontwerpproces, via de DoeTank. Daarnaast voert Bureau jeugdzorg de projectleiding uit van de pilot VOLG en triage en participeert in andere pilots. Daarnaast is Bureau Jeugdzorg bovenregionaal gesprekspartner voor 3 regio's in de provincie Zuid-Holland bij het nadenken over de transitie en transformatie en overgangsafspraken.
 - cliënten(organisaties): nemen deel in het regionale ontwerpproces, via de DoeTank.
3. Op welke manier is er een overleg met de huidige financiers van de jeugdzorg (provincies, zorgkantoren en zorgverzekeraars)?

Er is een periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg met de provincie over pilots en overgangsafspraken; zo krijgen we als regio bijvoorbeeld de mogelijkheid invloed uit te oefenen op het Uitvoeringsprogramma Jeugd 2014 en daarmee op de kaders voor de subsidiegesprekken met provinciaal gefinancierde jeugdzorgaanbieders, aansluitend op onze visie op de transitie en transformatie. Daarnaast is er sprake van kennisoverdracht.

Met zorgkantoor en zorgverzekeraar VGZ is een convenant afgesloten over pilots en overgangsafspraken. Daarnaast wordt er kennis overgedragen. Het gesprek met zorgkantoor en zorgverzekeraar CZ is opgestart.

Tot slot maken we bij het opstellen van een voorstel voor een serviceorganisatie (zie ons antwoord op vraag 5) voor de uitvoering van de inkoop, gebruik van de expertise van de huidige financiers.